

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

A HITELFELVEVŐK VERSENYKÉPESSÉGÉNEK ERŐSÍTÉSE

Hogyan tekint a Kereskedelmi és Hitelbank (K&H) a mikro-, kis- és közepes vállalkozások, illetve az agrárszektor hitelezésére? Melyek a bank elképzelései a KKV-k és agrárszektor finanszírozását illetően, illetve milyen hitelezési politikát kíván folytatni? Hogyan mozdíthatja előre a vállalkozói és banki elképzelések megvalósítását a kedvezményes alapítványi kezességvállalás? Erről beszélgettünk Kovács Viktorral a Kereskedelmi és Hitelbank Központi KKV marketing főosztályvezetőjével.

Milyen szerepet töltenek be a mikro-, kis- és közepes vállalkozások (KKV-k) a Kereskedelmi és Hitelbank (K&H) hitelezési tevékenységében?

A banki belső szegmentáció szerint megközelítés szerint a KKV-szegmensbe tartozónak tekintjük az évi 2 milliárd forint alatti árbevételű cégeket. Az évi 100 millió és 2 milliárd forint közötti árbevételű partnerek (mintegy 11 ezer ügyfél) az úgynevezett prémium kategóriába tartoznak. Ez azt jelenti, hogy dedikált banki kapcsolattartójuk van, aki a vállalkozás sajátosságait és igényeit feltérképezve valamennyi komplex hiteligényüket

igyekszik kielégíteni. A 100 millió forintos árbevétel alatti - a banki fogalomhasználat szerint mikro - vállalkozások igényeire (kb. 85 ezer ügyfél) ugyancsak figyelemmel vagyunk, de számukra alapvetően standard termékeinket kínáljuk. Valamennyi vállalkozói szegmensben az a célunk, hogy a hitelkérelmezők átlátható eljárás keretében, gyorsan, versenyképes feltételekkel és fedezeti követelményekkel jussanak banki forrásokhoz.

Mekkora a bank részesedése az úgynevezett „prémium”, illetve „mikro” KKV-szegmensben és milyen üzleti elképzelései vannak azokkal kapcsolatban?

„Ügyfeleink számára termékeinket egyszerűen, gyorsan és könnyen elérhetővé kívánjuk tenni.”

Kovács Viktor

Nehéz pontos számokat mondani a hazai bankok eltérő szegmentációs megközelítése miatt. A teljes KKV-szektor tekintve közel 15 százalékos lehet a hitelezési piaci részesedésünk, amely a második helyet jelenti a hazai hitelintézeti piacon. Ezen belül a prémium KKV-szegmensben 18 százalék körüli lehet a hányadunk, amelyben pozíciónk megerősítésére, illetve további bővítésére törekszünk. A mikro KKV-szegmensben mintegy 14 százalékos lehet a hitelintézeti piaci hányadunk. Itt a hitelezési aktivitás fokozását, a részesedésünk határozottabb növelését vettük célba. Ezt azonban strukturáltan képviseljük el.

Mit jelent ez a hétköznapi gyakorlatban?

A mikro ügyfélkör (nem csak agrár) további szegmentációját kívánjuk alkalmazni a következő években, tehát a mikro kategóriájú KKV-kon belül is közös viselkedéssel rendelkező ügyfélcsoportokban gondolkodunk. A bankfiókokban tevékenykedő ügyfél tanácsadóink áttekintik az egyes hitelezett vállalkozások jellemző finanszírozási igényeit, banki szolgáltatási szükségleteit. Ez alapján azt várjuk el tőlük, hogy - nem elhanyagolva persze az egyéb ügyfelek szükségleteit sem - az adott vállalkozói szegmensben belül elsősorban azokra a vállalkozásokra koncentráljanak, proaktív módon, amelyek eddig és várhatóan a későbbiekben is aktívabban és szélesebb körben veszik igénybe a banki termékeket. Így hatásosabban igazodhatnak a banki ajánlatok a vállalkozások igényeihez, és erre alapozva bővíthető a bankunk részesedése a mikro KKV-szegmensben a hitelezési piacon. Ugyanakkor azt célozzuk, hogy minél több ügyfelünket az elektronikus vagy a telefonos ügyintézés felé tereljük. Ügyfeleink számára termékeinket egyszerűen, gyorsan és könnyen elérhetővé kívánjuk tenni.

Milyen szerepe van az agrárágazatnak a banki hitelezésben?

A bank hitelezési tevékenységében hagyományosan kiemelt szerepe van az agrárágazatnak. A K&H 25%-os részesedésével a legnagyobb hitelezője a hazai agráriumnak, amelyre sajátos ágazatként tekintünk, szakma-specifikus megközelítésben értékeljük meglévő és potenciális ügyfeleinket. Nem csak szűkebben, a pénzügyi mutatók alapján ítéljük meg partnereinket, hanem az ágazat alapos ismeretének birtokában

gazdálkodásuk, működésük egyedi jellemzőit is figyelembe vesszük. Tudjuk, hogy az agrárvállalkozásoknak nemritkán sajátosak a finanszírozási igényei, köztük sok kisebb, például családi vállalkozás és őstermelő található. A hazai agrárpolitika, a közvetlen támogatások rendszere, vagy a Vidékfejlesztési Program is preferálja a kisebb agrárvállalkozások fejlődését: például fiatal gazdálkodók segítése, a zöldesítési követelmények gazdaságmérettől függő differenciált érvényesítése stb. E törekvésekre tekintettel vagyunk a hitelezési politikánkban, így a mikro KKV szegmens felé nyitás esetében is.

A banki elképzelések mit fogalmaznak meg az agrárszektor finanszírozását illetően?

A bank továbbra is megkülönböztetett figyelemmel fordul az élelmiszer-gazdaság vállalkozói felé, amelyek egyúttal zömmel a KKV-szektor szereplői közé tartoznak. Ugyanakkor differenciált megközelítést alkalmazunk. Tény, hogy a hazai agrárágazat gazdálkodási környezete az uniós szabályozás alkalmazása, a közösségi támogatások révén kiszámíthatóbbá, az ágazat összességében pénzügyileg stabilabbá vált, s válhat a következő években 2020-ig. Ám, továbbra is érvényes, hogy viszonylag kedvezőbb a növénytermesztéssel foglalkozó vállalkozások helyzete. Likvid piacokra értékesítenek, komoly uniós támogatási forrásokhoz jutnak hozzá, és jövedelmezően gazdálkodnak. Az állattenyésztés esetében más a helyzet. Például, azok gazdálkodása biztatóbb helyzetű, amelyeknek van saját vagy bérelt földterületük, és maguk teremtik elő takarmány szükségletüket. Így a hitelkihelyezés terén biztatóbbak a kilátások a növénytermesztés, illetve a földterülettel rendelkező állattartók finanszírozásában, de indokolt az óvatosság az egyéb állattartók vagy az élelmiszer-feldolgozók esetében.

Hogyan kapcsolódnak a 2020-ig tartó időszak uniós támogatásainak felhasználásához?

Mind a közvetlen támogatások, mind a Vidékfejlesztési Program támogatási forrásai kihelyezéséhez történő kapcsolódást alapvető fontosságúnak tartjuk. Különösen, hogy 2016-tól várhatóan felpörög a támogatási rendszer működése. Különböző (például támogatás-megelőlemezési, a saját erő támogatás- vagy forgóeszközhitel stb.) ter-

mékekkel készülünk az agrárvállalkozások kiszolgálására.

A célunk azonban nem pusztán az, hogy az agrárium szereplői hozzájussanak a támogatási forrásokhoz, megvalósítsák a támogatott fejlesztéseiket, és így az elkövetkező években jól kalkulálható banki hitelkihelyezést tegyenek lehetővé. Hosszabb távra is gondolunk: mi lesz 2020 után, milyen támogatási forrásokhoz lehet majd akkor hozzájutni, vajon úgy hajtják-e végre mostani fejlesztéseiket a hazai agrárcégek, hogy esetleg más támogatási környezetben, a maguk erejéből is talpon tudnak-e maradni? Magyarán, az általunk is finanszírozott középtávú projektjeik megalapozzák-e hosszabb távú versenyképességüket, és így távlatosan is a partnereink tudnak-e maradni? Ezért a banki hitelezési közreműködés során nagy figyelmet fordítunk majd arra, hogy az uniós források elköltése ténylegesen járuljon hozzá a vállalkozói versenyképesség javításához, beleértve a preferált kisebb agrárvállalkozások megerősödését, hatékonyabbá válását is.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalása hogyan segítheti a banki törekvések megvalósítását?

Folyamatosan elemezzük, hogy a banki stratégia megvalósítását milyen eszközök tudják támogatni. Az alapítványi kezességvállalásnak komoly szerepe van. Közben a KKV-k és köztük a mezőgazdasági vállalkozások bővülő hiteligényére számíthatunk, az általuk rendelkezésre bocsátható fedezet (például készlet, vevőkövetelés, ingatlan, később befolyó támogatás) gyakran nem elegendő a hitel felvételéhez. A kedvezményes alapítványi kezességvállalás számos esetben segít e probléma megoldásában. Az Alapítvány nagyon kedvező díjakkal nyújtja kezességét. A kezességvállalással kapcsolatos ügyintézési és adminisztrációs feladatok, illetve annak időigénye jól illeszkedik az egyszerű, gyors és könnyen elérhető banki termékhez jutás céljához. A bank számára alapvető, hogy minél nagyobb volumenű kedvezményes kezességhez lehessen hozzáférni, az előttünk álló időszakban kiemelten érvényes ez a bank által egyre aktívabban megcélzott kisebb vállalkozások esetében. A kedvezményes kezesség ez utóbbi (úgynevezett mikro KKV) ügyfél-szegmensben lényeges szerepet tölthet be üzleti elképzeléseink megvalósításában, a banki szolgáltatásnyújtás komfortérzetének javításában.

KISGAZDASÁGOK EGYSZERŰSÍTETT TÁMOGATÁSA - INDUL A RÉSZLETFIZETÉS

A kisgazdaságok egyszerűsített támogatása a közvetlen mezőgazdasági támogatások egyik új eleme. E támogatási forma minden közvetlen kifizetést helyettesít. A támogatás igénybevételére jogosult minden olyan termelő, aki minimum egy hektáros területtel rendelkezik. A kisgazdaságok egyszerűsített támogatása egyösszegű, amelynek éves mértéke gazdálkodónként minimum 500, maximum 1250 euró. Azon gazdák esetében, akik az alap közvetlen támogatási rendszerében kevesebb, mint 500 euró támogatásra lennének jogosultak, a támogatást 500 euróra felkerekítik, 500 és 1250 euró között a normál rendszerben járó támogatásnak megfelelő összeget kapják meg, a támogatási összeghatárt esetleg meghaladó támogatási összeg pedig levonásra kerül.

Jellemzően azok a gazdálkodók veszik igénybe ezt a támogatást, amelyek néhány hektáros területen folytatnak mezőgazdasági

tevékenységet. A támogatás szóban forgó egyszerű módja, a közvetlen támogatást igénybe vehetők jelentős hányadának nagymértékben egyszerűsíti az ahhoz való hozzájutást. A vállalkozói és hivatali adminisztráció kisebb.

A 2015. évi támogatási évben közel 51 ezer ügyfél jelentkezett be a rendszerbe. A kistermelői támogatást igénylők között a SAPS és zöldítési jogcímben mintegy 45 ezer ügyfél érintett, további közel 6 ezer ügyfél termeléshez kötött támogatást és fiatal gazdatámogatást is igényelt. A kisgazdaságoknak járó támogatás folyósítása részfizetéssel indul 2015. decemberében. Azok a gazdálkodók fognak először részfizetésben részesülni, akiknek a kistermelői támogatásban érintett jogcímei helyszíni ellenőrzéssel nem érintettek és az összes igényelt közvetlen támogatási jogcímként lezajlott az adminisztratív feldolgozás.

ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉG- VÁLLALÁS - NÖVEKSHIK A MIKROVÁLLAL- KOZÁSOK ARÁNYA

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány stratégiai célja a mikrovállalkozások és a speciális jogi formában működő vállalkozások (családi gazdaságok, őstermelők) segítése. Támogatásukat az Alapítvány évek óta kiemelten kezeli, hiszen ez a gazdálkodói kör a piaci feltételek mellett kevésbé hitelképes, miközben az agrár- és a vidéki foglalkoztatásban fontos szerepet tölt be. Ennek köszönhetően az egyéni cégformákban működő vállalkozások súlya a közelmúltban is növekedett a kezességi portfólióban: 2015. január 1. és 2015. szeptember 30. között a kezességgel biztosított teljes hitelösszegegen belül a mikrovállalkozói hitelek aránya 50-ről 56 százalék fölé emelkedett.

FIATAL GAZDÁK TÁMOGATÁSA

A fiatal, képzett agrárvállalkozók helyzetbe hozása a 2007-2013-as uniós fejlesztési időszak egyik kiemelt célkitűzése volt. A fiatal gazdálkodókat segítő pályázatok célcsoportját azok a 18 és 40 év közötti ifjú gazdák képezték, akik először kezdenek gazdálkodni mezőgazdasági üzem vezetőjeként, megfelelő szakmai tudással, végzettséggel rendelkeznek, és vállalták, hogy gazdaságukat legalább 5 évig egyéni vállalkozóként vezetik. Így e támogatás az agrárvállalkozás elindításához, a birtokszerkezet átalakításához, a mezőgazdaságban dolgozók korösszetételének javításához, valamint a vidék népességmegtartó erejének növeléséhez is hozzájárul.

Az előző fejlesztési periódusban rendelkezésre álló támogatási források minél teljesebb kihasználása céljából 2015. május 18. és 2015. június 1. között ötödik alkalommal írtak ki pályázatot a fiatal gazdák számára. E pályázatot elbírálását követően a most rendelkezésre álló mintegy 37,8 milliárd forint uniós forrásból

több mint 3000 ifjú agrárszakember növelheti gazdasága versenyképességét. A teljes hétféves támogatási időszakot tekintve pedig összesen több mint 8000 fiatal termelő nyert el támogatást, kb. 97 milliárd forint összegben.

A Miniszterelnökség döntése alapján, ugyancsak a támogatások maximális felhasználása érdekében a kifizetési kérelmek benyújtási határideje is meghosszabbításra került. A pályázatot nyert fiatal gazdálkodóknak 2015 őszéig volt idejük elkészíteni és benyújtani kifizetési kérelmüket, amelynek alapján még az idei évben a támogatás 90 százalékát megkaphatják. A maradék 10 százalék kifizetésére 2016-ban kerül sor.

A 2014-2020-as vidékfejlesztési programban is fontos célkitűzés a fiatal gazdák támogatása. A munkaerő-igényes ágazatokba történő intenzív forrásbevonás erősíti a vidék munkahelyteremtő és megtartó képességét, stabil jövedelmet biztosít a mezőgazdaságból élők számára. Az új ciklusban a Vidékfejlesztési Program ke-

retében mezőgazdasági vállalkozás létrehozására 38 milliárd forintot, a fiatal és képzett mezőgazdasági szakemberek beruházásainak támogatására pedig mintegy 39 milliárd forintot különítettek el.

A Vidékfejlesztési Program pályázati kiírásai esetében, ha a vállalkozó támogatott fejlesztési projekt megvalósításához hitelt kíván felvenni (például az önerő biztosítására, forgóeszköz-finanszírozásra, támogatás-előfinanszírozásra stb.), a hitel megszerzésében, kedvezőbb feltételek biztosításában segítséget jelenthet az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességvállalása.

HAGYOMÁNY ÉS MEGÚJULÁS

Szinte nincs olyan állatkiállítás vagy egyéb megmérettetés, ahol a szarvasmarhák között a teveli magyartarka tenyészállatok ne szerepelnének előkelő helyen, és legalább egy jelentős díjat ne hoznának el. Nagy hagyományon nyugszik a Teveli Mezőgazdasági Zrt. gazdálkodásában meghatározó magyartarka tenyészet, ami most gazdasági fordulóponthoz érkezett és komoly döntések elé állítja a társaságot.

Kezdetben termelőszövetkezet volt, most zárt-körűen működő részvénytársaság, ahol a tulajdonrészek az egykori tagok birtokában vannak. Tipikusnak mondható az a gazdasági átalakulás, amiről Guth István, a cégvezető beszélt.

- Három falu lakosságát fogta össze egykoron a termelőszövetkezet. Az akkor szokványos termelési szerkezet - növénytermesztés, állattenyésztés - volt jellemző, ami máig megmaradt. Mindhárom faluban épült egy-egy százas tehénistálló, ahol az e tájon honos és hagyományos magyartarka fajtát tenyésztették, magas színvonalon, amit jelez a törzstenyészet státusz is. A rendszerváltáskor is nyereséges volt a gazdaság. Amikor előírták az üzletrészképzést, a törvény által meghatározott feladatokat elvégeztük, csupán 2-3 kilépő volt, velük pénzügyileg elszámoltunk. Itt álltunk egy új típusú szövetkezettel, ahol immár megnevezett üzletrészek vannak. Mivel kedvezményesen lehetett üzletrészeket vásárolni, megindult a centralizáció, sokan eladtak, sokan vásároltak. Szűkült a kör. Később már tudatosan vásároltunk fel, akciós üzletrészvásárlást is hirdettünk. Ebben közreműködött a szövetkezet is. Többek között törvényileg kötelezővé tették a nyugdíjasok és a kívülállók üzletrészeinek felvásárlását, és nem volt alku, hiszen a jogszabály szerint, ha nem a szövetkezet veszi meg,

akkor az állam vásárolja fel. Nem akartunk a gazdaságban állami tulajdonrészt, ezért hitelt vettünk fel, és a készpénzeinket is üzletrész vásárlásába fektettük. Emiatt gyakorlatilag jó pár évig nem nagyon volt beruházás. A 200 fős létszám lecsökkent 60 főre. 2007-ben, amikor már úgy gondoltuk, hogy kellően kevesen vagyunk, szakítottunk a régi típusú szövetkezeti formával és egy modern részvénytársasági formában folytattuk a gazdálkodást.

Az új társasági formában racionalizálni kellett a termelési szerkezetet, amiről a következőket mondta Guth István.

- Amikor az állattenyésztés piaci pozíciói sokat romlottak, látszott, hogy két ekkora ágazatot nem tudunk együtt fejleszteni. Felszámoltuk a sertésstartást, maradt a szarvasmarha. Koncentrálni kellett az erőnket, megszüntettük a falvakban a százas istállókat, és egy nagy, korszerű telepet építettünk, amelyben most 400 tehenet tartunk. Az uniós támogatást jelentő ÁTK 1., 2., 3., 4. pályázati programok keretében a silótárolótól, a trágyatárolóig mindenből a legkorszerűbbet építettük. Ma félautomata huszonnégy állásos fejőház működik a telepen. Szembesülni kellett azonban egy nagy problémával: a magyartarka nem igazán bírja ezt a technológiát. A nagytésztű, 700-800 kilogram-

mos állatok lábai ugyanis nem bírják a betont. Rendkívül sok a lábbetegség, emiatt megugrott a selejtezési arány. Míg régen a hagyományos százas istállóból a 400 tehen után minden évben el tudtunk adni 50-60 vemhes üszőt és a sajátjainkat is pótoltuk, most mikor bekerültek az állatok az új telepre, nem tudtunk eladni egyet sem, és csökkenni kezdett a tehénlétszám is. Ha nincs megfelelő egyedyszám, nem beszélhetünk szelekcióról, mert minden vemhes üszőt tenyésztésbe kell fogni. Ráadásul csökkent a tejtermelés is. Akkor döntöttünk úgy, hogy szakítunk a magyartarkával, nem véglegesen, és közben beállítjuk a technológiát jól bíró kisebb testű holstein fríz fajtát. Most már vegyes az állomány, a 400 tehénből több mint 100 holstein fríz. Megemelkedett a tejtermelés, csökkent az önköltség, de még mindig nem a kívánt mértékben. Különösen most mutatkozik ez meg élesen, amikor példátlanul alacsony - 75 forint literenként - a tej átvételi ára. A legjobb tehenészeteknél is 90-100 forint körül van az önköltség, nálunk 120 forint. A magyartarka nem tud 10 ezer litert adni egy laktációban, mint a holstein fríz, csupán 6-7 ezret. Meg kell teremteni az összhangot a technológia és a fajta között, ezért szükséges szétválasztani a hasznosítási irányokat. Ha tejet akarunk, holstein fríz kell, ha húst, akkor magyartarka vagy más húsfajta, különben ráfizetéses a tevékenység: mindennap jön a tartálykocsi, 6-7 ezer liter tejet visz el, naponta ennyiszor 25 forint ráfizetést hagy itt. Ezt máshol, nevezetesen a növénytermesztésben kell megtermelni.

Milyen stratégiát alkalmaz a társaság? - kérdeztük a cégvezetőt.

- Egyszerűen fogalmazva: rövidtávon arra játszottunk, hogy a növénytermesztés behozza az állattenyésztés veszteségeit. Tavaly ez sikerült, 170 millió forint nyereségünk volt. Rögtön hozzátesszem ritka jó év volt, csúcsra járt a növénytermesztés. Hektáronként 10 tonna kukorica, 4 tonna repce, 4 tonna napraforgó, 8 tonna búza termelt, és viszonylag jó árak voltak. Az átlag tejár is 125 forint volt. A múlt évben 2100 hektárra kaptuk a támogatást,

„A hitel egyik fele mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll.”

Guth István

most csak 1200 hektárra jár alaptámogatás. Kivárunk, megpróbáljuk túlélni, mert úgy látjuk, hogy aki túléli ezt az időszakot, az megnyeri a későbbieket is. Ami nem lesz könnyű, mert arra is fel kell készülni, hogy 2020 után ki tudja lesz-e támogatás, aztán a transzatlanti szabadkereskedelmi egyezmény is létrejöhet valamilyen formában, és akkor versenyezhetünk a tengerentúli társainkkal. Szerintünk a túlélés technikája egyértelműen a költségek csökkentése. Így kimondva egyszerű, de vegyük a valóságot: az input anyagok ára drasztikusan emelkedett, nem csökkenthetem a műtrágya mennyiségét, mert ha éheztem a növényt, nem várhatok jó termést, gyommentesen kell tartani a növényállományt, amihez vegyszert kell venni, meg kell előzni a növénybetegségeket, jó minőségű vetőmagot kell vásárolni, tehát az input anyagokon nem tudok spórolni. A béreket is mindig ki kell fizetni. Aztán itt vannak a földbérleti díjak, bizonyára emelkednek, például az egyik tulajdonos azt mondta, hogy nem újítja meg a szerződést, mert egy másik vállalkozó a mi kétezer forintunk helyett már háromt ígér aranykoronánként.

A fejlesztés lehetőségeiről a következőket mondta Guth István.

- Olyan döntést hozott az igazgatóság, hogy az amortizációt, azaz 100 millió forintot, próbáljuk minden évben fejlesztésre fordítani, ezzel a termelőeszköz állományunkat legalább szinten tartjuk. Idén ezt nem mertük bevállalni. Kisebb beruházásokat megvalósítottunk, de várunk az állattenyésztés korszerűsítése, fejlesztése körében kiírandó pályázatra. Azt a támogatás kiadását, amit a területalapú támogatás esetében a birtokmaximum miatt elszenvetünk, megpró-

báljuk az AKG-ban pótolni, de még nem látjuk világosan, hogy milyen lehetőségeink lesznek.

Egyértelmű, hogy a termelési költségeken lehet takarékoskodni. Ez viszont igen sok tényezőtől tevődik össze, amelyeket a következőkben vett sorra a cégvezető.

- A költségcsökkentésre komoly lehetőséget ad az, hogy a siló, a széna, a szenázs saját termésből származik. A technológiai fegyelem betartása, a takarmány minőségének maximalizálása sokat segíthet, nem beszélve arról, hogy ma már szinte tudományos alapon megy a takarmányozás, a pontos, szakszerű takarmányozási technológia költségcsökkentő tényező. A holstein fríz állomány további növelése várhatóan a megtermelt tej mennyiségének növekedésével jár, ezzel együtt a magyartarkának is meg kell találni a helyét, hiszen nem adhatjuk fel azt a pozíciónkat, amit ez fajta tenyésztésében elértünk. Új utakat kell

keresnünk a növénytermesztésben is. A hagyományos gabonafélék és ipari növények terhére nőtt a zöldítésbe számító növények szerepe, tovább bővítjük a takarmányozás szempontjából fontos növények arányát. Kedvező, hogy a zöldítésbe a lucernatermő terület is beleszámít, gondolkodunk a támogatott szójatermesztés újraindításán is. Igyekszünk a betakarított terményeket tárolni, s akkor eladni, amikor a legkedvezőbb árat kaphatjuk. Például a búzát most is csak részben adtuk el, tavaly tonnánként 54 ezer forint volt az ára, most 52 ezerért adtuk el ezer tonnát. Azon is törjük a fejünket, hogy talán - élve a feldolgozás támogatásának lehetőségével - belefogunk a tej feldolgozásába, de alaposan meg kell gondolni, mert nagy veszteségforrás is lehet.

A termelés és a fejlesztés finanszírozását a következőkben foglalta össze Guth István.

- A már üzembe helyezett új telep 1 milliárd forintba került, évente 100 millió forint a hiteltörlesztés, ez komoly teher. Az idén az Erste Banknál 200 millió forint forgóeszközhitelt vettünk fel, amit úgy tudtunk megtenni, hogy a hitel egyik fele mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll. Azért vettük fel ezt a százmilliót, mert éreztük, hogy ez az év nehezebb lesz, kellett a hitel, hogy meglegyen a kellő likviditás, ne legyünk a terményekkel értékesítési kényszer alatt, ne akkor kelljen eladni a kukoricát vagy bármit, amikor olcsóbb, ki tudjuk várni a kedvezőbb piaci helyzetet. Másik oldalon pedig igyekszünk az input anyagokat szezon előtt megvenni, mert ha elővásárlási akcióban vásárolunk, sőt ha készpénzzel fizetünk, kedvezőbb az ár, ez az árelőny fedezi a 2,5% hitelkamatot. Sokat jelent, hogy a pénzügyet lehetővé tette a három éves törlesztést. Amint ez a példa is mutatja a bank segítőkészen áll hozzá a gazdálkodásunkhoz. Ez sokat jelent most és a jövőben is.

KÁRENYHÍTŐ JUTTATÁS

Megjelent a földművelésügyi miniszter közleménye a gazdálkodók 2015. évi kárenyhítő juttatás iránti kérelméhez felhasználható referenciaárakról és átlaghozam-adatokról. A kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtása során ezen ár és hozam adatok felhasználásával állapítható meg valamely növényi kultúra tárgyevi, valamint referencia-időszakbeli hozamértéke. A kettő különbsége, azaz a hozamérték-csökkenés adja a kárenyhítő juttatás megállapításának alapját. A gazdálkodók által elszenvedett hozamérték-csökkenés legfeljebb 80 százaléka támogatható az állam által, amennyiben a károsult gazda rendelkezik megfelelő mezőgazdasági biztosítással. Biztosítás nélkül az egyébként igénybe vehető kárenyhítő juttatásnak csak a fele nyújtható.

- A közleményben szereplő referenciaár szerepe. A referenciaárak tekintetében a közlemény 2015. kárenyhítési évre vonatkozó ár adatait kell figyelembe venni. A 2015. kárenyhítési év referenciaára, valamint a gazdálkodó által a 2015. évi egységes kérelemében megjelölt terület nagyság, illetve az agrárkár-megállapító szerv által leigazolt hozam adatok alapján kell kiszámolni a tárgyevi hozamértéket.

- A közleményben szereplő átlaghozam-adatok szerepe. Az átlaghozam-adatok tekintetében a közlemény 2015. kárenyhítési évi átlaghozam-adatait akkor kell alkalmazni, ha a termelő a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásának időpontjáig az adott növénykultúra területének legfeljebb csak 50 százalékán végezte el a betakarítást. Továbbá, ha a károsult gazda az adott növénykultúrára vonatkozóan nem rendelkezik bejelentett hozam adattal, akkor a közleményben megjelent átlaghozam-adatok alapján kerülnek megállapításra a referencia-időszak adatai.

A gazdálkodók 2015. november 30-ig nyújthatták be a kárenyhítő juttatás iránti kérelmüket. A benyújtási határidőn belül azt többször lehetett módosítani. A kérelmeket a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal előzetesen megvizsgálja, hogy a benyújtó rendelkezik-e az agrárkár-megállapító szerv általi igazolással a mezőgazdasági káreseményről, illetve a biztosítási fizetési kötelezettségét határidőben teljesítette-e. Ezt követően a kérelem szakmai felülvizsgálatra továbbításra kerül az illetékes agrárkár-megállapító szerv részére. A fenti vizsgálati folyamat lezárulása után, a Hivatal 2016 márciusában dönt a kárenyhítő juttatás iránti kérelmekről - a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott fizetési tervhez igazodva.

A KERTÉSZETI GÉPBESZERZÉS TÁMOGATÁSA

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az új, környezetbarát, energiahatékony kertészeti gépek beszerzéséhez a 2015. évben nyújtott uniós támogatás a kertészeti ágazat technológiai színvonalának javítását célozza. A Miniszterelnökség az intézkedés keretében több mint 1800 kérelmet támogatott, mintegy 18 milliárd forint értékben. Az Irányító Hatóság a gazdálkodók kertészeti gépbeszerzéseinek segítése és a 2007-2013 közötti programozási időszak támogatásainak maximális forrásfelhasználása érdekében döntött a 26/2015. (V.6.) MvM rendelet határidejének meghosszabbításáról. Ennek értelmében a támogatást elnyert gazdál-

kodóknak a beruházás megvalósítására, vagyis a kertészeti gépek beszerzésére és a kifizetési kérelmek benyújtására 2015. október 15. helyett egységesen 2015. október 30-ig volt lehetőségük.

A Kormány a 2014-2020-as vidékfejlesztési ciklusban is nagy hangsúlyt fektet a kertészeti ágazat fejlesztésére, azon belül is kiemelten a mikro-, kis- és közepes méretű gazdaságok támogatására, hiszen ezen vállalkozások jelentős munkahelyteremtő és munkahelymegtartó képességgel rendelkeznek. A kertészeti gépek uniós támogatással segített beszerzésére várhatóan 2016-ban lesz ismét lehetőség.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM - AKG ÉS ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁSI PÁLYÁZATOK

Az Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (AKG) és az Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása címmel jelentek meg 2015 októberében azok a felhívások, amelyekre elsőként pályázhatnak a mezőgazdasági termelők a Vidékfejlesztési Program keretében a 2014 és 2020 közötti uniós fejlesztési időszakban.

- Az agrár-környezetgazdálkodási program keretében a legfontosabb alapcél a vidéki területek fenntartható fejlődésének támogatása, az élő környezet állapotának megőrzése és folyamatos javítása. Az agrár-környezetgazdálkodási program kiírása kiemelten kívánja továbbá támogatni a biológiai sokféleség megőrzését a környezettudatos gazdálkodás, valamint a fenntartható tájhasználat kialakításával.

A kedvezményezett aktív mezőgazdasági termelők ötéves környezetgazdálkodási kötelezettségvállalás mellett pályázhatnak. A támogatás öt éven keresztül, évente kerül odaítélésre normatív, területalapú, vissza nem térítendő támogatás formájában. A rendelkezésre álló támogatási keret mintegy 158 milliárd forint. Az AKG újdonsága, hogy a program forrásai degresszív módon kerülnek kifizetésre, amellyel a kormány egyértelműen a kis- és közepes gazdaságokat helyezi előtérbe. A szántóföldi földhasználati kategória esetén a támogatás intenzitása 300 hektár nagyságú földterületig 100 százalék, 300 és 1200 hektár között 85 százalék, 1200 hektárt meghaladó terület esetében 50 százalék. Ezekkel szemben a gyep, a nád és az ültetvény földhasználati kategóriák esetén a támogatás intenzitása minden esetben 100 százalék.

- Az ökológiai gazdálkodásra történő áttérést támogató felhívás a környezet megóvása, a termelők és fogyasztók egészségének védelme érdekében a kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, és az élelmiszerbiztonság garantálását tűzte ki céljává. A rendelkezésre álló támogatási keret mintegy 51 milliárd forint. A támogatás öt éven keresztül, évente kerül odaítélésre normatív, területalapú, vissza nem térítendő támogatás formájában. Annak feltétele az ökológiai gazdálkodás 5 éves fenntartása, az arra való áttérés alatt levő, illetve az arra áttért területeknél egyaránt.

Az érintettek a felhívásokra 2015. november 7. és 2015. december 31 között nyújthatják be pályázatukat a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz. A kötelezettségeket 2016. január 1. és 2020. december 31. között kell teljesíteni.

VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM - AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÁGAZAT FEJLESZTÉSE - TRÁGYATÁROLÓK ÉPÍTÉSE PÁLYÁZAT

A pályázati felhívás célja, hogy az állattartó telepek megfeleljenek a trágya-elhelyezéssel kapcsolatos előírásoknak. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 5,6 milliárd forint.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni beruházás esetén maximum 50, kollektív beruházás esetén maximum 100 millió forint. A támogatás maximális

mértéke a közép-magyarországi régióban az összes elszámolható költség 40, nem közép-magyarországi régióban az összes elszámolható költség 50 százaléka. A fiatal mezőgazdasági termelő által végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak. A fiatal gazdák által kollektív módon megvalósított fejlesztések pedig összesen 20 százalékponttal magasabb támogatást kaphatnak.

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a támogatói okirat kibocsátásáig nem kezdődött meg, a támogatói okirat kibocsátásától számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre. A fejlesztés fenntartási kötelezettsége 5 év.

Az állattenyésztők első körben 2015. december 20. és 2016. január 20. között nyújthatják be pályázataikat.

AZ ALAPTÁMOGATÁS (SAPS) ELŐLEGÉNEK KIFIZETÉSE

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2015. október közepén kezdte meg a jogosultak részére a közvetlen agrártámogatások legnagyobb részét kitevő úgynevezett alaptámogatás (SAPS) 70 százalékos előlegének folyósítását. A közvetlen támogatások körében 2015-től az SAPS hányada közel 54 százalékos.

Az alaptámogatás a gazdaságok egységes kérelmének kedvező elbírálása esetén „automatikusan” jár az érintetteknek.

A SAPS éves teljes keretösszege mintegy 227 milliárd forint, amelyre 170 ezer kérelem érkezett be. Az idén összességében

4,99 millió hektárra fizethet ki területalapú támogatást a Hivatal. Az előleg legnagyobb mértéke, a gazdálkodó területméretétől függően, hektáronként közel 32 ezer forint lehet. A SAPS támogatás fennmaradó részét a 2016. év első felében kapják meg a jogosult gazdálkodók.

A ZÖLDÍTÉSI TÁMOGATÁS ELŐLEGÉNEK FOLYÓSÍTÁSA

A 2015. évtől az uniós Közös Agrárpolitika arra törekszik, hogy a közvetlen támogatási forrásokat a kedvezményezett mezőgazdasági termelők ne pusztán automatikusan kapják meg, hanem legalább részben pluszkövetelményeket is teljesítsenek. Ilyen az úgynevezett zöldítés (a környezetvédelmi szempontok érvényesítése), amely előírja, hogy a gazdaságok (kivéve a kisgazdálkodók) birtokaikon legalább hányféle növényt termeljenek (diverzifikáció), tartsák meg gyepterületeiket, illetve ökológiai területeket jelöljenek ki. A közvetlen kifizetések 30 százalékát kell erre a célra elkölteni.

A zöldítési átalánytámogatás, évenként kerül meghatározásra és nem szerződéses formájú. Az ökológiai tanúsítvánnyal rendelkező vagy arra átállás alatt levő területek automatikusan jogosultak a zöldítési támogatásra. Ha egy gazdaságnak van nem ökológiai termelés alatt álló területe is, akkor az előírt zöldítési szabályokat be kell tartania. A zöldítés lényegében az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokat takar. Ilyen

jellegű tevékenységet minden gazdálkodónak végeznie kell, aki területalapú támogatásban részesül. Az előzetes elemzések szerint Magyarországon a zöld komponens követelményeit lényegében az összes, korábban közvetlen támogatást kapó gazdálkodó teljesíteni tudja. Ezáltal a közvetlen agrártámogatások zöldítési része jól kalkulálható tényezője a mezőgazdasági vállalkozások pénzáramlásának és finanszírozásának.

A zöldítés követelményeit a hazai gazdálkodóknak 2015-től kell betartani, vagyis az idei egységes kérelmükben már nyilatkozniuk kellett arról, hogy megfelelnek a zöldítés által meghatározott feltételeknek. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2015. október közepén kezdte meg a zöldítési támogatásra jogosultak részére a 70 százalékos támogatási előleg folyósítását. A zöldítés éves teljes keretösszege mintegy 126 milliárd forint. Így ebben az évben, az előleg hektáronként közel 18 ezer forint lehet. A zöldítési támogatás fennmaradó részét a 2016. év első felében kapják meg a jogosult gazdálkodók.

GAZDAHITEL- GAZDAKÁRTYA

A Gazdahitel-Gazdakártya az agrárágazatban (mezőgazdaság, halászat, erdőgazdaság) tevékenykedő mikro-, kis- és közepes vállalkozások (KKV-k) részére forgóeszköz és beruházás finanszírozására szolgáló maximum három éves futamidejű hitel, amelyhez az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása kapcsolódik. A hitelígyénylők gazdasági társaságok, egyéni vállalkozók, szövetkezetek, termelői értékesítő szervezetek (TÉSZ-ek), mezőgazdasági őstermelők, családi gazdálkodók lehetnek. A Gazdahitel-Gazdakártya a Takarékszövetkezeti Integrációba tartozó hitelintézetek (takarékszövetkezetek/bankok) forgalmazásában elérhető finanszírozási termék. A konstrukcióhoz kapcsolódik egy MasterCard Electronic Business kártya is, amellyel az ügyfél rugalmasan fizethet, illetve készpénzt vehet fel a Takarékszövetkezeti Integráció több mint ezer készpénzkiadó automatájából és más bankok ATM-jéből.

A Gazdahitel-Gazdakártya folyószámla jellegű hitel összege 1.000.000 forinttól 25.000.000 forintig terjedhet - száz-ezer forintonként emelkedő összegben -, melynek futamideje 91 naptól három évig tarthat. A hitelkonstrukcióhoz kapcsolódó alapítványi készfizető kezesség maximum a mindenkori hitel tőke összegének 80 százaléka lehet. A díjfizetés alapja a kezességvállalással érintett teljes tőkeösszeg.

A fenti termék speciális változata a Takaréék Gazdahitel-Gazdakártya Plusz, amelyet a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tagjai kamatkedvezménytel igényelhetnek a szövetkezeti hitelintézeteknél. Amennyiben az ügyfél a SAPS területalapú támogatás előfinanszírozását is a szóban forgó szövetkezeti hitelintézetnél veszi igénybe, a kezelési költséget teljes mértékben elengedi a Takaréék.

A KIFIZETÉSI KÉRELMEK HATÁRIDEJÉNEK MÓDOSÍTÁSA

A célból, hogy a gazdálkodók sikeresen meg tudják valósítani a vállalt fejlesztéseiket, az idén kiírt kertészeti gébeszerzés, valamint a vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások fejlesztése esetében a megvalósítás és kifizetési kérelem benyújtási határideje egységesen 2015. november 6-ra változott. A fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2015. évben igényelhető támogatások esetében a kifizetési kérelmek benyújtásának új határideje 2015. november 13.

A Magyar Közlöny 2015. évi 165. számában megjelent, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint az Európai Halászati Alapból nyújtandó támogatásokat szabályozó rendeletek módosítását tartalmazó jogszabály

révén az érintett gazdák a fejlesztéseiket eredményesen be tudják fejezni, és ezt követően még az idén hozzájuthatnak a támogatásokhoz is. A módosításnak köszönhetően ugyanis, a támogatások igénybe vételét érintően kedvező változás az, hogy ha az utolsó kifizetési kérelemhez csatolandó kötelező engedélyek még nem állnak az ügyfél rendelkezésére, viszont egyéb körülmény nem indokolja a támogatás elutasítását, folyósítani kell számára az elnyert összeget. Az ügyfélnek a hiányzó okiratokat pótlólag kötelessége bemutatni a határozat közlésétől számított hat hónapon belül, ellenkező esetben a támogatást vissza kell fizetnie. A fenti jogszabályváltozás a 2007-2013 közötti uniós támogatási források eredményesebb felhasználásához is hozzájárul.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőség titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760

Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center CE Zrt. 2600 Vác, Nadas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető